

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CONCILIIS, ET|| ECCLESIA MILITANTE,|| QVATVOR LIRBRIS||
COMPREHENSA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XVI. Non esse in Concilio summam potestatem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53873](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53873)

quibus Christus ipse inuisibiliter præest, & quibus etiam præesset visibiliter, si visibiliter adesset: Christus autem præest, & præesset visibiliter, si adesset visibiliter, non solum Ecclesiis particularibus, sed etiam toti Ecclesiæ vniuersali, & generalibus Conciliis; igitur etiam Papa præest Ecclesiæ vniuersali.

CAPVT XVI.

Non esse in Concilio summam potestatem.

SIT iam altera propositio. *Summa potestas Ecclesiastica non est in Ecclesia, vel Concilio, remoto Papa, aut formaliter, aut suppletiuè.*

Hæc est contra alterum fundamentum aduersariorum, & quidem non esse formaliter in Ecclesia, vel in Concilio summam potestatem, qualis est in Papa, ex Scripturis apertè colligitur. Nam secundum Scripturas Ecclesia nõ est Democrazia, vel Aristocrazia, sed Monarchia, siue regnũ Christi, iuxta illud Psal. 2. *Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Syon montem sanctum eius.* Et Luc. 1. *Regni eius non erit finis.* Et Ioan. 18. non dixit Christus cùm interrogaretur: *Ergo Rex es tu?* non sum Rex, aut regnum meum non est in hoc mundo, sed ait: *Regnum meum non est ex hoc mundo,* id est, est quidem in hoc mundo, sed non est tale regnum, quale tu putas, quale est Herodis, & similia Regum. Denique, Scriptura passim vocat Christum Regem, & Ecclesiã regnum eius, ex quo sequitur, vt ab vno regi debeat, non à multis ipsa Ecclesia, quemadmodum gubernantur omnia regna.

Quod autem non sit suppletiuè hæc auctoritas in Ecclesia, ostenditur hac ratione. Non habet Ecclesia hanc auctoritatem à seipsa, nec ab alio; igitur nullo modo habet. Quod à seipsa non habeat, manifestè probat discrimen, quod est inter regnum Christi, & regna cetera; non enim est Ecclesia tale regnum, qualia sunt regna huius mundi, in quibus summa potestas est in Rege, sed à populo profecta, & deriuata, & proinde radicaliter, & suppletiuè eadem potestas est in regno. Nam in regno Christi summa potestas est in Christo, & non deriuata vilo modo à populo; in regnis enim hominũ,

potest.

potestas Regis est à populo, quia populus facit Regem, quod alioqui esset homo priuatus, sicut ceteri; omnes enim homines naturaliter sunt liberi, & æquales, nec posset vnus ceteris imperare, nisi illi se ei subiicerent, & super se potestatem ei concederent.

At Christus est Deus & homo, & quatenus Deus, est naturaliter Dominus, & Rex omnium creaturarum, quatenus homo, habet a Deo omnem potestatem, nec ipse ab Ecclesia factus est Rex, sed ipse potius fecit Ecclesiam esse suum regnum. Apocalyp. 5. *Fecisti nos Deo nostro regnum.* hinc est quod in Scriptura, regnum Christi, quod est Ecclesia, ne pareretur tale, qualia sunt cetera, comparatur etiam familiae Matth. 24. *Quis est fidelis seruus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam.* Et Hebr. 3. Moyses erat fidelis in tota domo Dei tanquam seruus, Christus autem est fidelis in tota domo sua tanquam Dominus. Constat enim patrem familias non habere à familia vllam auctoritatem sed ex se; quia non ipse à familia constituitur pater, sed ipse facit sibi familiam gignendo filios, emendo seruos. Vnde pater familias, etiam si pessimus sit, nunquam potest à familia iudicari, vel expelli, sicut potest Rex, quando degenerat in tyrannum. Comparatur etiam ouili, Ioann. 10. item cornu, & sponsæ, Ephes. 4. & 5. vt intelligamus, quod sicut non recipit auctoritatem pastor ab ouibus, nec caput à corpore, nec vir ab vxore, ita neque Christus ab Ecclesia.

Ex his habemus Ecclesiam ex se nullam habere auctoritatem, sed omnem esse in Christo, & iis, quibus Christus eam communicauit. Quod autem non habeat ab alio, nimirum à Christo probatur. nam Christus legitur quidem dedisse Petro clauas regni cœlorum Matth. 16. & eundem præcisse ouili suo Ioannis ultimo, dedit etiam Apostolis ceteram potestatem prædicandi, baptizandi, peccata dimittendi, & alia quædam faciendi, quæ ad munus Episcopale spectant, sed hanc potestatem Christus singulis dedit, ita vt potuerit quisque eorum illa omnia exercere sine congregatione aliorum, vt notum est: at quod ipsi Ecclesiæ, id est, fidelium vniuersitati in se, id est, ratione suæ totalitatis aliquid potestatis tribuerit, nusquam legitur: immò è contrario legitur, præcipi populis, vt obediant, & subiaceant pastoribus suis.

fuis, Hebr. 13. & alibi. Quod si Ecclesiæ vniuersitati non est data vlla auctoritas, ergo neque Concilio generali, quatenus Ecclesiam vniuersalem repræsentat, ergo in Concilio non est auctoritas summa, siue Papalis, sed tantum Episcopalis, seu Archiepiscopalis, prout sunt personæ, quæ ibi conueniunt. siquidem summa seu Papalis auctoritas non ponitur in Concilio ab aduersariis, nisi quatenus Concilium gerit vicem Ecclesiæ vniuersæ. Si ergo Ecclesia vniuersa, secluso Papa, non habet Papalem auctoritatem, ergo multo minus Concilium habet.

Probatur SECUNDO; nam si Concilium generale sine persona Papæ haberet Papalem auctoritatem formaliter, vel suppletiuè, non indigeret confirmatione Papæ. Id autem est falsum. Constat enim omnia generalia Concilia Catholica confirmationem petiisse.

TERTIO, Concilium sine Papa potest errare etiam in fidei decretis, vt patet in Concilio Sirmiensi, cui subscripsit Hosius, item Mediolanensi, Ariminensi, Ephesino secundo, Constantinopolitano, sub Iustiniano II. Constantinopolitano sub Leone Isauro, & alio sub Constantino Copronymo. At Concilium cum Papa non potest errare: ergo non potest sine Papa omnia illa, quæ potest cum Papa. NEQUE potest responderi, errasse illa Concilia, quod non fuerint legitima; nam plerisque nihil defuit, nisi Pontificis assensus, immò Ephesinum II. fuit omnino simile Basileensi; vtrumque enim fuit indictum à Pontifice, in vtroque adfuit Legatus Pontificis circa initium, ab vtroque recessit paulò post Legatus Pontificis, in vtroque fuit Pontifex excommunicatus, quæ omnia de Basileensi patent ex gestis eius ab Ænea Syluio descriptis. De Ephesino autem patet ex epistola Leonis 12. 13. 15. 21. 22. & ex Concilio Chalcedonensi act. 3. & nihilominus errasse Concilium Ephesinum aduersarij negare non possunt.

QUARTO, si in Ecclesia esset summa potestas principaliter, in Papa instrumentaliter, vt in ministro Ecclesiæ, vt ipsi dicunt, sequeretur Papam non esse immediatum Christi vicarium, sed mediatum; immediatè enim vicaria Christi esset Ecclesia, Papa autem esset immediatus vicarius Ecclesiæ, quod

quod est expressè contra Concilium Constantiense scilicet
vbi damnatur hæresis VViclefi dicentis, non esse Pontifi-
cem immediatum Christi vicarium.

CAPVT XVII.

*Summum Pontificem absolutè esse supra
Concilium.*

TERTIA propositio. *Summus Pontifex simpliciter & absolutè est supra Ecclesiam vniuersam, & supra Concilium generale, ita vt nullus in terris supra se iudicium agnoscat.* Hæc etiam est fere fide, & probatur PRIMO ex duabus præcedentibus; nam Papa est caput Ecclesiæ vniuersæ etiam simul congregatæ, Ecclesia vniuersa, etiam simul congregata non habet vllam potestatem ratione suæ totalitatis; sequitur Papam supra Concilium esse, & supra Ecclesiam; non contrà.

SECUNDO probatur ratione, in Scripturis fundata, cum omnia nomina, quæ in Scripturis tribuuntur Christo, constat eum esse supra Ecclesiam, eadem omnia tribuuntur Pontifici; ac primum, Christus est paterfamilias in Ecclesia sua, quæ est Ecclesia, Pontifex in eadem est summus œconomus, id est, paterfamilias loco Christi, Luc. 12. *Quis est fidelis dispensator, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam, &c.* Hic enim per dispensatorem siue œconomum, vt Græcè habetur, intelligunt Episcopum Ambrosius in hunc locum, & Hilarius, & Hieronymus in cap. 24. Mat. vbi similis habetur sententia. Et quamuis Patres non loquantur expressè de Episcopo Romano, tamen sine dubio sententia Scripturæ illa est; vt Episcopi particulares summi œconomi in suis Ecclesiis, ita esse Episcopum Romanum in Ecclesia vniuersa. Vnde AMBROSIVS in illud Timoth. 3. *Vt scias quomodo te oporteat conuersari in domo Dei, &c. Domus Dei, inquit, Ecclesia dicitur, cuius homo rector est Damasus.* Et Chrysostomus lib. 2. de sacerdotibus circa initium, hunc ipsum locum: *Quis est fidelis seruum,* de Petro exponit.

Quo